

КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ МУЗИЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ІМЕНІ Д.Є. ЗАДОРА»
ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ

Циклова комісія «Загальноосвітні, гуманітарні
та соціально-економічні дисципліни»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник директора

з навчально-виховної роботи

 М.Ю. Гірник

28 серпня 2025

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПЕДАГОГІКА І ПСИХОЛОГІЯ

галузь знань	В Культура, мистецтво та гуманітарні науки
спеціальність	В5 Музичне мистецтво
освітньо-професійний ступінь	Фаховий молодший бакалавр
освітньо-професійна програма	Музичне мистецтво

Розробник: Мурга Оксана Василівна, викладач

Програму навчальної дисципліни обговорено та схвалено на засіданні циклової комісії «Загальноосвітні, гуманітарні та соціально-економічні дисципліни», протокол № 1 від 28 серпня 2025

Голова циклової комісії _____ (О.В. Бабич)
(підпис) ПБ

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни
	денна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Курс 1
	Семестр 1, 2
Загальна кількість годин – 120	Аудиторні заняття 72 год.
	Практичні 72 год.
	Самостійна робота 48 год.
	Підготовка та проходження екзамену 30 год.
	Самостійне вивчення матеріалу 18 год.
	Форма підсумкового контролю залік – 1 семестр екзамен – 2 семестр

Статус дисципліни – обов’язкова.

Мова навчання – українська.

МЕТА ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Метою викладання навчальної дисципліни «Педагогіка і психологія» є:

- формування у здобувачів освіти педагогічного мислення, гуманістичної спрямованості, національних моральних цінностей;
- формування творчої особистості зі знаннями, вміннями, навичками й особистісними якостями, орієнтованими на підготовку фахівців в галузях освіти, культури, мистецтва, що опираються на використання ефективних педагогічних технологій на основі позитивного досвіду минулого і сучасних наукових досліджень.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Педагогіка і психологія»

є:

- опанування здобувачами освіти основами загальної та вікової психології, основами теорії виховання, основами дидактики та педагогічної майстерності;
- набуття досвіду самостійної роботи з педагогіки і психології та підготовка до курсу «Педагогічна практика»;
- стимулювання емпатії, толерантності, креативності, комунікативності, артистизму, неупередженості як важливих складових педагогічних здібностей;
- набуття навичок філософського аналізу психолого-педагогічних проблем в навчально-виховному процесі;
- формування культури педагогічної праці та вироблення індивідуального творчого стилю педагогічної діяльності.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач освіти повинен

знати:

- основні категорії дисципліни, поняття і терміни: психологія, музична психологія, відчуття, сприймання, мислення, пам'ять, увага, уява, воля, емоції, почуття, особистість, ідеали, переконання, потреби, інтереси, рефлексія, навчання, виховання, освіта, педагогіка, музична педагогіка, дидактика;
- найважливіші факти, закони, галузі педагогіки, психології, методи дослідження, історію розвитку наук;
- закономірності психологічного життя людини, структуру особистості;
- класифікації методів, прийомів і принципів навчання, виховання, стилів педагогічного спілкування і діяльності;
- нормативну базу освітньо-виховної діяльності та специфіку естетичного виховання;
- складові педагогічної майстерності;
- вікову періодизацію та особливості психічного розвитку учнів дошкільного, шкільного та юнацького віку.

вміти:

- вірно вживати поняття та терміни, засвоєні в даному курсі;
- орієнтуватися в методах психолого-педагогічних досліджень;

- застосовувати теорії, закономірності, принципи, методи, засоби в навчально-виховному процесі;
- ознайомлюватися з різними нормативно-методичними документами;
- самостійно опрацьовувати фахову літературу з психології, загальної та музичної педагогіки.

ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовою для вивчення дисципліни є здобуті знання з виконавської підготовки здобувачів освіти за фахом, знання з музично-теоретичних та музичних дисциплін.

ПЕРЕЛІК ЗАГАЛЬНИХ (ЗК) І СПЕЦІАЛЬНИХ (СК) КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ВИПУСКНИКА

(відповідно до освітньо-професійної програми підготовки фахового молодшого бакалавра)

ЗК 1 Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 2 Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 3 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 5 Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу.

ЗК 6 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 7 Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології

ЗК 8 Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях

СК 6 Здатність передавати знання, застосовувати професійні та педагогічні методи, підходи, технології, знання вікової психології в умовах роботи з аматорським колективом та/або в педагогічній діяльності на рівні початкової мистецької освіти

СК 8 Здатність оперувати професійною термінологією.

СК 13 Здатність презентувати результати своєї творчої / педагогічної / організаційно-творчої діяльності перед аудиторією з урахуванням її специфіки.

СК 14 Здатність до професійної самореалізації.

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ

РН 5 Застосовувати аналіз та синтез для розв'язання інтерпретаційних завдань, абстрактно і творчо мислити.

РН 9 Оперувати традиційними й сучасними знаннями в контексті освітньої виконавської / музично-теоретичної / педагогічної / організаційно-творчої діяльності.

РН 13 Використовувати професійну термінологію під час виконання творчих та навчальних завдань.

РОЗПОДІЛ ЗАГАЛЬНОГО ОБСЯГУ ГОДИН МІЖ ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ ТА САМОСТІЙНОЮ РОБОТОЮ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ, ПОСЛІДОВНІСТЬ, ОРГАНІЗАЦІЙНІ ФОРМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Зміст програми навчальної дисципліни

Вступ

Тема 1. Предмет психології. Предмет психології. Поняття про предмет і відомості з історії розвитку науки. Головні галузі психології. Напрями та школи сучасної психології.

Тема 2. Методологія та методи психології Роль методу в науковому дослідженні.

Методи психологічних досліджень. Класифікація та характеристика методів: спостереження, експеримент, бесіда, тести, самоспостереження, аналіз процесу та продуктів творчої діяльності.

Тема 2. Психіка та її розвиток Мозок та психіка. Розуміння психіки, як особливої властивості мозку, яка полягає у відображенні об'єктивної дійсності. Рефлекторна природа психіки. Будова нервової системи. Перша та друга рефлекторні системи. Різниця в психіці тварин та свідомості людини.

Тема 3. Особистість. Структура особистості Загальне поняття про особистість. Важливі характеристики особистості: потреби, інтереси, ідеали, переконання, рефлексія Роль діяльності в формуванні особистості. Внутрішні та зовнішні компоненти діяльності. Рухи та дії. Навики, вміння та звички. Шляхи їх формування. Види музичної діяльності.

Основи загальної психології

Тема 5. Відчуття. Сприймання Поняття про відчуття. Роль відчуттів в пізнавальній діяльності людини. Фізіологічна основа відчуттів. Аналізатори, як органи відчуттів. Закономірності відчуттів; абсолютна чутливість, поріг чутливості, адаптація, синестезія. Характеристика відчуттів, що мають найбільше значення для музичної діяльності. Сприймання, його загальна характеристика. Різниця між процесами відчуття і сприймання. Властивості сприймання: вибірність, константність, апперцепція. Характеристика музичного сприймання. Варіативність та емоційне чуттєве забарвлення музичного сприймання.

Тема 6. Пам'ять та її види Фізіологічна основа пам'яті. Процеси пам'яті. Види пам'яті. Типи пам'яті. Форми та рівні вияву пам'яті. Залежність пам'яті від віку. Мимовільна та довільна пам'ять. Види та типи музичної пам'яті, взаємозв'язок між зоровою, слуховою, моторною і емоційною пам'яттю. Значення музичної пам'яті для успішного здійснення музичної діяльності.

Тема 7. Мислення і мовлення Загальна характеристика мислення та теорії. Чуттєве пізнання і мислення. Види мислення: предметно-дійове, наглядно-образне, абстрактне та словесно-логічне. Операції мислення. Форми мислення. Особливості музичного мислення. Аналіз музичного твору. Цілісність сприймання музичного твору: досягнення органічної єдності аналізу і синтезу.

Тема 8. Уява. Уява. Види уяви, типи уяви. Фантазія. Особливості музичної уяви. Роль уяви в творчій діяльності. Значення уяви при формуванні творчої особистості. Увага. Роль уваги в навчальній діяльності. Мимовільна та довільна увага. Формування післядовільної та внутрішньої уваги.

Емоційно-вольова сфера особистості.

Тема 9. Емоції і почуття Значення емоційної сфери в психологічному житті особистості. Фізіологічна основа почуттів і емоцій, їх функції. Емоційні стани (афекти, настрій, фрустрація, стрес, пристрасть). Види почуттів: патріотичні, моральні, естетичні, почуття обов'язку. Естетичні почуття, їх розвиток, роль та важливість для музичної діяльності.

Воля, як форма активності особистості. Мотивація вольового поступку. Аналіз вольової дії – усвідомлення мети, планування, виконання. Вольові якості особистості: цілеспрямованість, наполегливість, самостійність. Виховання та самовиховання волі. Довільні процеси, як прояв волі. Значення формування вольових якостей учня для успішного здійснення процесу музичного навчання.

Тема 10. Темперамент. Характер Визначення типів темпераменту. Зв'язок між типами темпераменту. Значення типів темпераменту. Типи характеру. Зв'язок між характером і темпераментом. Природні і соціальні передумови характеру.

Тема 11. Здібності Види здібностей, як психологічна особливість людини. Структура здібностей. Загальні, спеціальні, музичні здібності. Талант, задатки, нахили. Схильність до педагогічної музичної діяльності.

Основи вікової психології

Тема 12. Основні категорії вікової психології. Поняття про предмет вікової психології та основні її категорії. Рушійні сили розвитку в онтогенезі. Акселерація. Періодизація вікового розвитку особистості. Місце вікової психології в системі підготовки вчителів.

Тема 13. Характеристика психічного розвитку дошкільника і молодшого школяра. Психологія дитини переддошкільного та дошкільного віку. Кризи трьох та семи років. Провідні види діяльності та психологічні новоутворення цього віку, особливості їх музичного навчання та виховання. Психологія молодшого школяра. Психологічні новоутворення та пізнавальні процеси у молодших школярів. Зміна видів діяльності та проблема готовності дитини до шкільного навчання. Особливості організації музичного навчання та виховання молодших школярів.

Тема 14. Характеристика психічного розвитку підлітка і молодшого юнака. Характеристика підліткового та юнацького віку. Педагогічні можливості мистецтва в формуванні особистості підлітків, особливості їх музичного навчання та виховання, формування естетичної культури юнаків.

Загальні основи педагогіки та школознавства

Тема 15. Поняття про педагогіку як науку і суспільне явище. Поняття про педагогіку, її предмет, основні категорії, історію виникнення та спільне з іншими науками. Галузі педагогіки. Філософські засади і принципи мистецької освіти. Характеристика методів науково-педагогічних досліджень, особливості їх використання у музично-виховній роботі. Народна педагогіка. Гуманістична педагогіка.

Тема 16. Закономірності і етапи педагогічного процесу. Поняття про педагогічний процес як систему. Характеристика його компонентів. Закономірності та етапи педагогічного процесу.

Тема 17. Структура та функції сучасної системи освіти України. Структура сучасної системи освіти, характеристика її ланок (дошкільне виховання, загальна середня освіта, передвища фахова освіта, вища освіта, післядипломна освіта і додаткова освіта). Завдання і рівні професійної музичної освіти. Роль і місце початкової музичної освіти дітей у системі музичного навчання і виховання. Основи планування і звітності, характеристика обов'язків педагогічних працівників.

Тема 18. Принципи виховання. Класифікація методів виховання. Сутнісні риси, закономірності, особливості виховного процесу. Співвідношення виховання, перевиховання, самовиховання, принципи виховання. Методи, прийоми. Засоби виховання. Методи виховання та їх класифікація.

Тема 19. Основні напрями виховання. Основні напрями виховання (національно-патріотичне, екологічне, моральне, трудове, інтелектуальне, правове, фізичне естетичне). Музичне виховання як різновид естетичного та його роль у формуванні особистості учня.

Тема 20. Сімейне виховання. Сім'я як універсальний засіб виховання, проблеми сучасного виховання. Моральне здоров'я родини запорука морального здоров'я суспільства. Взаємодія вчителя з родиною вихованця: зміст і методи роботи для формування естетичної свідомості.

Основи дидактики

Тема 21. Предмет та основні категорії дидактики. Предмет дидактики та її основні категорії. Ознаки процесу навчання. Завдання дидактики як розділу педагогіки. Освітня, виховна та розвивальна функція навчання як неподільна єдність. Мотивація навчання та етапи засвоєння знань (сприймання, осмислення, узагальнення, запам'ятовування та практичне використання).

Тема 22. Характеристика дидактичних принципів. Система принципів дидактики та їх характеристика (науковості, наочності, доступності, систематичності, свідомості та активності, індивідуалізації, поєднання індивідуальних і колективних форм роботи, виховання здорової дитини).

Тема 23. Зміст освіти. Зміст освіти та фактори його оновлення. Навчальний предмет як засіб реалізації змісту освіти. Навчальні плани та програми як нормативна база змісту освіти. Відображення змісту освіти у підручниках та навчальних посібниках.

Тема 24. Класифікація методів навчання. Методи навчання та їх класифікації (словесні, наочні, практичні, проблемно-пошукові, індуктивно-

дедуктивні методи). Вибір методів навчання передумова педагогічної майстерності. Інноваційні методи навчання.

Тема 25. Поняття про форми організації навчання. Урок як основна форма організації навчання. Типи та структура уроку. Особливості уроку виконавських дисциплін у музичному навчанні. Особливості оцінювання результатів успішності музичного навчання в установах початкової музичної освіти. Нестандартні заняття.

Тема 26. Сутність та структура педагогічної майстерності. Педагогічна майстерність та її структура (спрямованість, компетентність, педагогічна техніка і здібності). Роль педагогічної майстерності в системі професіоналізму педагогічних працівників).

Тема 27. Педагогічне спілкування. Функції, види, стилі педагогічного спілкування. Педагогічна культура і такт у процесі педагогічного спілкування. Комунікативні перепони. Подолання конфліктів у спілкуванні. Значення спілкування в цілісній системі майстерності та професійності.

Тема 28. Характеристика складових педагогічної техніки. Зовнішня та внутрішня педагогічна техніка. Вербальні та невербальні засоби впливу на учнівську аудиторію. Естетичні вимоги до зовнішності педагога. **Педагогічний артистизм.** Елементи театральної та режисерської майстерності в педагогічній діяльності.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

	Назва теми	Кількість годин			
		Всього	Лекції	Практичні	Самостій на робота
<i>1 семестр</i>					
	Зміст заняття				
1.	Тема 1. Вступ. Предмет психології Поняття про предмет і відомості з історії розвитку науки. Становлення психології як науки. Головні галузі психології. Напрями та школи сучасної психології	2	-	2	-
2.	Тема 2. Методологія та методи психології. Роль методу в науковому дослідженні. Методи психологічних досліджень. Класифікація та характеристика методів: спостереження, експеримент, бесіда, тести, самоспостереження, аналіз процесу та продуктів творчої діяльності.	2	-	2	-

3.	Тема 3. Психіка та її розвиток. Розвиток психіки. Мозок та психіка. Розуміння психіки як особливої властивості мозку, яка полягає у відображенні об'єктивної дійсності. Рефлекторна природа психіки. Будова нервової системи. Перша та друга рефлекторні системи.	2	-	2	-
4.	Тема 4. Особистість. Структура особистості Загальне поняття про особистість. Важливі характеристики особистості: потреби, інтереси, ідеали, переконання, рефлексія. Вплив музики на формування особистості. Діяльність. Діяльність як психологічна категорія. Види, структура діяльності. Роль діяльності в формуванні особистості. Внутрішні та зовнішні компоненти діяльності. Навики, вміння та звички, шляхи їх формування. Види музичної діяльності.	4	-	2	2
5.	Семінарське заняття.	2	-	2	-
Основи загальної психології					
6.	Тема 5. Відчуття. Поняття про відчуття. Роль відчуттів в пізнавальній діяльності людини. Фізіологічна основа відчуттів. Аналізатори, як органи відчуттів. Закономірності відчуттів; абсолютна чутливість, поріг чутливості, адаптація, синестезія. Характеристика відчуттів, що мають найбільше значення для музикантів.	2	-	2	-
7.	Тема 6. Сприймання. Різниця між процесами відчуття і сприймання. Властивості сприймання: вибірність, константність, апперцепція. Характеристика музичного сприймання. Варіативність та емоційне чуттєве забарвлення музичного сприймання.	2	-	-	2
8.	Тема 7. Пам'ять та її види. Фізіологічна основа пам'яті. Процеси пам'яті. Види пам'яті. Типи пам'яті. Форми та рівні вияву пам'яті. Залежність пам'яті від віку. Мимовільна та довільна пам'ять. Види та типи музичної пам'яті, взаємозв'язок між зоровою, слуховою, моторною і емоційною пам'яттю. Значення музичної пам'яті для успішного здійснення музичної діяльності.	2	-	2	-

9.	Тема 8. Мислення і мовлення. Загальна характеристика мислення. Чуттєве пізнання і мислення. Види мислення: предметно-дійове, наглядно-образне, абстрактне та словесно-логічне. Операції мислення. Форми мислення. Особливості музичного мислення. Аналіз музичного твору. Цілісність сприймання музичного твору, досягнення органічної єдності аналізу і синтезу. Вимоги до мовлення вихователя, викладача. Засоби виразності музики і мовлення.	2	-	2	-
10.	Тема 9. Уява. Уява, види уяви. Типи уяви. Фантазія. Особливості музичної уяви. Роль уяви в творчій діяльності. Увага. Роль уваги в навчальній діяльності. Мимовільна та довільна увага. Формування післядовільної та внутрішньої уваги. Значення уваги для музичної діяльності.	4	-	2	2
11.	Тема 10. Емоції і почуття. Значення емоційної сфери в психологічному житті особистості. Фізіологічна основа почуттів і емоцій та їх функції. Форми переживання почуттів: патріотичні, моральні, естетичні, почуття обов'язку. Естетичні почуття, їх розвиток, роль та важливість для музичної діяльності Воля. Мотивація вольового поступку. Аналіз вольової дії – усвідомлення мети, планування, виконання. Вольові якості особистості: цілеспрямованість, наполегливість, самостійність. Виховання та самовиховання волі. Довільні процеси, як прояв волі. Значення формування вольових якостей учня для процесу музичного навчання.	4	-	2	2
12.	Тема 11. Темперамент. Характер. Визначення типів темпераменту. Зв'язок між типом темпераменту. Типи характеру. Зв'язок між характером і темпераментом. Природні і соціальні передумови характеру. Значення типів темпераменту. Зв'язок між типом темпераменту. Типи характеру. Зв'язок між характером і темпераментом. Природні і соціальні передумови характеру .	2	-	2	-
13.	Тема 12. Здібності. Види здібностей, як психологічна особливість людини. Структура	2	-	-	2

	здібностей. Загальні, спеціальні, музичні здібності. Талант, задатки, нахили. Схильність до педагогічної діяльності.				
14.	Семінарське заняття.	2	-	2	-
	Основи вікової психології				
15.	Тема 13. Основні категорії вікової психології. Поняття про предмет вікової психології та її основні категорії. Рушійні сили розвитку в онтогенезі. Акселерація. Періодизація вікового розвитку особистості. Місце вікової психології в системі підготовки вчителів.	2	-	2	-
16.	Тема 14. Характеристика психічного розвитку дошкільника. Психологія дитини переддошкільного та дошкільного віку. Кризи трьох та семи років. Провідні види діяльності та психологічні новоутворення цього віку. Музичне навчання виховання Психологія молодшого школяра. Психологічні новоутворення та пізнавальні процеси у молодших школярів. Зміна видів діяльності та проблема готовності дитини до шкільного навчання. Особливості організації музичного навчання та виховання молодших школярів.	2	-	2	-
17.	Тема 15. Характеристика психічного розвитку підлітка і молодшого юнака. Характеристика підліткового та юнацького віку. Педагогічні можливості мистецтва в формуванні особистості підлітків, особливості їх музичного навчання та виховання, формування естетичної культури юнаків.	3	-	-	3
18.	Контрольна робота.	2	-	2	-
19.	Залік.	2	-	2	-
Усього за 1 семестр		45		32	13
2 семестр					
	Загальні основи педагогіки та школознавства				
20.	Тема 16. Поняття про педагогіку як науку і суспільне вище. Поняття про педагогіку, її предмет, основні категорії, історію виникнення. Зв'язок з іншими науками галузі. Характеристика	3	-	2	1

	методів науково- педагогічних досліджень, особливості їх використання у музично-виховні роботи. Народна педагогіка. Гуманістична педагогіка.				
21.	Тема 17. Закономірності і етапи педагогічного процесу. Поняття про педагогічний процес к систему. Характеристика його компонентів. Закономірності та етапи педагогічного процесу (підготовчий, основний, заключний).	2	-	2	-
22.	Тема 18. Структура та функції сучасної системи освіти України. Структура сучасної системи освіти, характеристика її ланок (дошкільне виховання, загальна середня освіта, передвища фахова освіта, вища освіта, післядипломна освіта і додаткова освіта).	2	-	2	-
23.	Семінарське заняття.	2	-	2	-
	Основи теорії виховання				
24.	Тема 19. Принципи виховання. Класифікація методів виховання. Сутнісні риси, закономірності, особливості виховного процесу. Співвідношення виховання. перевиховання, самовиховання, принципи виховання. Методи, прийоми. Засоби виховання. Методи виховання та їх класифікація.	2	-	2	-
25.	Тема 20. Основні напрями виховання. Основні напрямки виховання (національно-патріотичне, екологічне, моральне, трудове, інтелектуальне, правове, фізичне естетичне). Музичне виховання як різновид естетичного та його роль у формуванні особистості учня.	2	-	2	-
26.	Тема 21. Сімейне виховання. Сім'я як універсальний засіб виховання, проблеми сучасного виховання. Моральне здоров'я родини – гарантія морального здоров'я суспільства. Взаємодія вчителя з родиною вихованця: зміст і методи роботи.	2	-	2	-
27.	Семінарське заняття.	2	-	2	-
	Основи дидактики				

28.	Тема 22. Предмет та основні категорії дидактики. Предмет дидактики та її основні категорії. Ознаки процесу навчання Завдання дидактики як розділу педагогіки. Освітня, виховна та розвивальна функція навчання як неподільна єдність. Мотивація навчання та етапи засвоєння знань (сприймання, осмислення, узагальнення, запам'ятовування та практичне використання).	2	-	2	-
29.	Тема 23. Дидактичні принципи. Система принципів дидактики та їх характеристика(науковості, наочності. доступності, систематичності, свідомості та активності, індивідуалізації, поєднання індивідуальних і колективних форм роботи, виховання здорової дитини).	2	-	2	-
30.	Тема 24. Зміст освіти. Зміст освіти та фактори його оновлення. Навчальний предмет як засіб реалізації змісту освіти. Навчальні плани та програми як нормативна база змісту освіти. Відображення змісту освіти у підручниках та посібниках.	4	-	2	2
31.	Тема 25. Класифікація методів навчання. Методи навчання та їх класифікації(словесні, наочні, практичні, проблемно-пошукові, індуктивно-дедуктивні методи).Вибір методів навчання. Інноваційні методи навчання.	2	-	2	-
32.	Тема 26. Поняття про форми організації навчання. Урок як основна форма організації навчання. Типи та структура уроку. Нестандартні заняття.	4	-	2	2
33.	Семінарське заняття.	2	-	2	-
Основи педагогічної майстерності					
34.	Тема 27. Сутність і структура педагогічної майстерності. Педагогічна майстерність та її структура: спрямованість, компетентність, педагогічна техніка і здібності. Роль педагогічної майстерності в системі професіоналізму педагогічних працівників.	2	-	2	-
35.	Тема28. Педагогічне спілкування. Мета, функції, види, педагогічного спілкування. Педагогічна культура і такт в процесі спілкування.	2	-	2	-

	Комунікативні перепони. Значення спілкування в цілісній системі майстерності та професіоналізму педагога.				
36.	Тема 29. Характеристика складових педагогічної техніки. Зовнішня та внутрішня педагогічна техніка. Вербальні та невербальні засоби впливу на учнівську аудиторію. Естетичні вимоги до зовнішності педагога.	2	-	2	-
37.	Тема 30. Педагогічний артистизм. Елементи театральної та режисерської майстерності в педагогічній діяльності.	2	-	2	-
38.	Контрольна робота.	2	-	2	-
39.	Підсумкове заняття.	2	-	2	-
Підготовка та проходження екзамену		-	-	-	30
Усього за 2 семестр		75	-	40	35
Усього		120	-	72	48

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1 - семестр		
1.	Вступ. Предмет психології.	2
2.	Методологія та методи психології.	2
3.	Психіка та її розвиток.	2
4.	Особистість.	2
5.	Контрольна робота.	2
6.	Відчуття.	2
7.	Память та її види.	2
8.	Мислення і мовлення.	2
9.	Уява.	2
10.	Емоції і почуття.	2
11.	Темперамент. Характер.	2
12.	Контрольна робота.	2
13.	Основні категорії вікової психології.	2
14.	Характеристика психічного розвитку дошкільника і молодшого школяра.	2
15.	Контрольна робота.	2
16.	Залік.	2
2 - семестр		

17.	Поняття про педагогіку як науку і суспільне явище.	2
18.	Закономірності та етапи педагогічного процесу.	2
19.	Структура та функції сучасної системи освіти України.	2
20.	Контрольна робота.	2
21.	Принципи виховання. Класифікація методів виховання.	2
22.	Основні напрямки виховання.	2
23.	Сімейне виховання.	2
24.	Контрольна робота.	2
25.	Предмет та основні категорії дидактики.	2
26.	Характеристика дидактичних принципів.	2
27.	Зміст освіти.	2
28.	Методи навчання, їх класифікація.	2
29.	Форми організації навчання.	2
30.	Контрольна робота.	2
31.	Педагогічні здібності та педагогічна майстерність.	2
32.	Педагогічне спілкування.	2
33.	Характеристика складових педагогічної техніки.	2
34.	Педагогічний артистизм.	2
35.	Контрольна робота.	2
36.	Підсумкове заняття.	2

Самостійна робота

<i>Теми для самостійного вивчення</i>	Загальна кількість годин
Тема 1. Діяльність. Діяльність як психологічна категорія. Види, структура діяльності. Роль діяльності в формуванні особистості. Внутрішні та зовнішні компоненти діяльності. Навики, вміння та звички, шляхи їх формування. Види музичної діяльності.	2
Тема 2. Сприймання. Сприймання, його загальна характеристика. Різниця між процесами відчуття і сприймання. Властивості сприймання. Характеристика музичного сприймання. Варіативність та емоційне чуттєве забарвлення музичного сприймання.	2
Тема 3. Увага. Роль уваги в навчальній діяльності. Мимовільна та довільна увага. Формування післядовільної та внутрішньої уваги. Значення уваги для музичної діяльності.	2
Тема 4. Воля. Воля, як форма активності особистості. Мотивація вольового поступку. Аналіз вольової дії – усвідомлення мети, планування, виконання. Вольові якості особистості: цілеспрямованість, наполегливість, самостійність. Виховання та самовиховання волі. Довільні процеси, як прояв волі. Значення	2

формування вольових якостей учня для успішного здійснення процесу музичного навчання.	
Тема 5. Здібності. Здібності. Види здібностей, як психологічна особливість людини. Структура здібностей. Загальні, спеціальні, музичні здібності. Талант, задатки, нахили. Схильність до педагогічної діяльності.	2
Тема 6. Характеристика психічного розвитку підлітка і молодшого юнака. Характеристика підліткового та юнацького віку. Педагогічні можливості мистецтва в формуванні особистості підлітків, особливості їх музичного навчання та виховання, формування естетичної культури юнаків.	3
Тема 7. Поняття про педагогіку як науку і суспільне явище. Джерела виникнення музичної педагогіки. Народна педагогіка. Гуманістична педагогіка.	1
Тема 8. Поняття про форми організації навчання. Особливості уроків виконавських дисциплін у музичному навчанні. Особливості оцінювання результатів успішності музичного навчання в установах початкової музичної освіти.	2
Тема 9. Зміст освіти. З історії розвитку освіти в Україні. Історичні джерела виникнення музичної освіти.	2
Всього	18
Самостійна робота, всього – 48 год., із них для підготовки та проходження екзамену – 30 год., самостійне вивчення матеріалу – 18 год.	

ФОРМИ ТА ЗАСОБИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Результати навчання здобувача освіти, що відображають досягнутий ним рівень компетентностей відносно очікуваних, ідентифікують і вимірюють у процесі контрольних заходів за допомогою критеріїв.

Оцінювання здобувачів освіти охоплює низку письмових, усних, практичних контрольних процедур, які використовують відповідно до компетентнісних характеристик (знання, вміння/навички, комунікація, відповідальність і автономія) результатів навчання, досягнення яких контролюється.

Вимірювання рівня досягнення результатів навчання здійснюється експертно за критеріями.

Оцінювання результатів навчання здобувачів освіти проводиться під час проведення поточного і підсумкового контролю.

Формою контролю є: оцінювання усних відповідей на практичних заняттях, оцінки за контрольні роботи, результати яких показують рівень знань. Залік, екзамен є формами підсумкового контролю після вивчення навчального матеріалу.

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання, які використовуються викладачем на заняттях з дисципліни «Педагогіка і психологія» є:

- усні відповіді на запитання;
- тестові завдання;
- повідомлення здобувачів освіти, презентації;
- оцінювання на практичних заняттях;
- оцінки за контрольні роботи;
- залік;
- екзамен.

Питання на залік

1. Поняття про предмет психології.
2. Галузі психології.
3. Напрями та школи сучасної психології.
4. Рефлекторна природа психіки.
5. Поняття про методи психологічних досліджень.
6. Переваги та недоліки основних методів психологічних досліджень
7. Переваги та недоліки додаткових методів психологічних досліджень
8. Загальне поняття про особистість.
9. Роль діяльності у формуванні особистості.
10. Поняття про відчуття.
11. Класифікації відчуттів.
12. Закономірності відчуттів.
13. Роль відчуттів у пізнавальній та музичній діяльності особистості..
14. Сприймання. Властивості сприймання.
15. Поняття про пам'ять. Процеси пам'яті.
16. Види та типи музичної пам'яті.
17. Загальне поняття про мислення.
18. Види мислення.
19. Уява. Види уяви.
20. Увага .Роль уваги в навчальній діяльності.
21. Поняття про емоції і почуття.
22. Емоційні стани.
23. Воля як форма активності особистості.
24. Поняття про темперамент. Типи темпераменту.
25. Характер. Природні і соціальні передумови характеру.
26. Здібності як психологічна особливість людини.
27. Поняття про предмет вікової психології та основні її категорії
28. Періодизація вікового розвитку особистості.
29. Характеристика переддошкільного та дошкільного віку.
30. Характеристика підліткового та юнацького віку.

Питання на екзамен

1. Предмет психології, психологія як наука і навчальна дисципліна.

2. Основні напрями і школи в психології.
3. Методи психології, їх загальна характеристика.
4. Мозок і психіка.
5. Особистість. Психологічна структура особистості.
6. Мотиваційна сфера особистості. Потреби, інтереси, світогляд особистості.
7. Діяльність як психологічна категорія.
8. Відчуття. Роль відчуттів у пізнавальній діяльності людини.
9. Сприймання. Характеристика музичного сприймання.
10. Пам'ять та її види.
11. Характеристика процесів пам'яті.
12. Мислення і мовлення.
13. Поняття про мислення. Змістовні компоненти мислення.
14. Загальна характеристика уваги. Значення уваги для музичної діяльності.
15. Уява, види уяви. Роль уяви в творчій діяльності.
16. Поняття про емоції та почуття.
17. Воля як форма активності особистості.
18. Темперамент, типи темпераменту.
19. Поняття про характер, типи характеру, його прояви.
20. Здібності. Талант, його походження та структура.
21. Вікова психологія. Періодизація вікового розвитку особистості
22. Психологічні особливості розвитку дошкільника.
23. Психологічні особливості розвитку молодшого школяра.
24. Психологічні особливості розвитку підлітка і молодшого юнака.
25. Завдання психології на сучасному етапі розвитку суспільства та освіти в Україні.
26. Педагогіка як наука, предмет і завдання.
27. Система педагогічних наук. Музична педагогіка.
28. Основні категорії дидактики.
29. Принципи навчання.
30. Загальне поняття про методи навчання.
31. Форми організації навчального процесу.
32. Урок як основна форма навчання, типи уроків.
33. Загальні методи та форми організації музичного навчання.
34. Функції контролю і оцінки навчальних досягнень.
35. Процес виховання, мета, принципи та закономірності.
36. Методи виховання.
37. Основні напрями виховання.
38. Музичне виховання як одна з форм естетичного виховання.
39. Сімейне виховання як універсальний тип виховання.
40. Зміст освіти: підручники, навчальний предмет, навчальні плани та програми.
41. Педагогічна майстерність та її структура.
42. Педагогічне спілкування.
43. Характеристика складових педагогічної техніки.
44. Елементи театральної та режисерської майстерності в педагогічній діяльності.
45. Мовлення викладача як елемент педагогічної взаємодії.

46. Структура та функції сучасної системи освіти в Україні.
47. Принципи управління навчальним закладом.
48. Характеристика функцій педагогічних працівників та обов'язки учнів.
49. Основи планування і звітності, методична робота навчального закладу.
50.3 історії розвитку освіти в Україні.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

- «Відмінно»** — виставляється, якщо при відповіді на питання здобувач освіти виявив всебічні, систематизовані глибокі знання програмного матеріалу, уміння вільно виконувати завдання, передбачені програмою, знання основної, додаткової літератури, передбачених програмою на рівні творчого використання; самостійна робота виконана в повному обсязі, без зауважень;
- «Добре»** — виставляється, якщо при відповіді на питання здобувач освіти виявив повне знання програмного матеріалу, успішне використання завдань і засвоєння основної літератури, передбаченої програмою на рівні аналогічного відтворення; самостійна робота виконана в повному обсязі, але може містити окремі зауваження;
- «Задовільно»** — виставляється, якщо при відповіді на питання здобувач освіти виявив повні знання основного програмного матеріалу в обсязі, що необхідних для подальшого навчання і роботи, здатність виконати завдання, передбачені програмою на рівні репродуктивного відтворення; самостійна робота виконана частково або містить низку суттєвих зауважень;
- «Незадовільно»** — виставляється, якщо при відповіді на питання здобувач освіти виявив серйозні прогалини в освоєнні основного матеріалу, припустився принципової помилки при виконанні завдання на рівні нижче репродуктивного відтворення; самостійна робота не виконана.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Анєнкова І.П. Педагогіка. Навчальний посібник / І.П. Анєнкова, М.А. Байдан, О.А. Горчакова, В.М. Руссол. – Львів : “Новий Світ2000”, 2020. – 567 [1] с.
2. Задорожна-Княгницька Л.В. Історія педагогіки : навчальний посібник для студентів ЗВО /Л.В. Задорожна-Княгницька. – Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2020. – 364 с.

3. Загальна психологія : підруч. для студентів ВНЗ / С. Д. Максименко, В. О. Зайчук, В. В. Клименко та ін. ; за заг. ред. академіка С. Д. Максименка. – 2-ге вид., переробл. і доп. – Вінниця: Нова Книга, 2004. – 704 с.
4. Євдокімова О.О. Історія психології : навч. посіб. / О.О. Євдокімова ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. – 2-ге вид. допов. – Харків, 2020. – 320 с.
5. Княжева І.А. Педагогіка: навчальний посібник для здобувачів освіти першого освітнього рівня (бакалавр). – Одеса, Університет Ушинського, 2023. – 110 с.
6. Кузьмінський, А. І. Педагогіка : підручник / А. І. Кузьмінський, В. Л. Омелянєнко. – К. : Знання, 2007. – 448 с.
7. Москалець В.П. Загальна психологія: підручник / В.П. Москалець. – Київ: Ліра-К, 2020. – 564 с.
8. Москалець В.П. Психологія особистості [текст] підручник, 3-тє вид., перероб., доповн. / В. П. Москалець. – Київ: Видавництво Ліра-К, 2020. – 364 с.
9. Мудрак І.А. Психологія (Вікова, педагогічна та спеціальна психологія): методичні рекомендації до практичних занять. – Луцьк : ВНУ імені Лесі Українки, 2023. – 30 с.
10. М'ясоїд, П. А. Загальна психологія : навч. посіб. для студентів ВНЗ / П. А. М'ясоїд. – 5-те вид., стер. – К. : Вища шк., 2006. – 488 с.
11. Нагачевська З.І. Педагогіка : навч.-метод. посіб. для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. – Івано-Франківськ: НАІР, 2020. – 144 с.
12. Психологія та педагогіка : навч. посіб. / Л. А. Колесніченко, М. В. Артюшина, О. М. Котикова та ін. ; за заг. Ред.. Л. А. Колесніченко. – К. : КНЕУ, 2008. – 408 с.
13. Робочий зошит з психології: методичний посібник / Укладачі: Лариса Бутузова, Світлана Дмитрієва, Світлана Максимець. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2023. – 136 с.
14. Руденко Л. А. Основи психології та педагогіки : навч. посібник. Львів : ЛДУ БЖД, 2020. – 146 с.
15. Рудницька, О. П. Педагогіка: загальна та мистецька : [навч. посіб.] / О. П. Рудницька. – Тернопіль : Навч. книга – Богдан, 2005. – 360 с.
16. Савчин, М. В. Вікова психологія : навч. посіб. / М. В. Савчин, Л. П. Василенко. – К. : Академвидав, 2006. – 360 с. – (Альма-матер).
17. Савчин, М. В. Загальна психологія : навч. посіб. / М. В. Савчин. – К. : Академвидав, 2011. – 464 с. – (Альма-матер).
18. Степанов, О. М. Основи психології і педагогіки : навч. посіб. / О. М. Степанов, М. М. Фіцула. – вид. 2-е, випр., доп. – К. : Академвидав, 2006. – 520 с. – (Альма-матер).
19. Фіцула, М. М. Педагогіка : навч. посіб. / М. М. Фіцула. – 3-тє вид., стер. – К. : Академвидав, 2009. – 560 с. – (Альма-матер).

20. Цимбалюк, І. М. Загальна психологія : навч. посіб. : модульно-рейтинг. курс для студентів ВНЗ / І. М. Цимбалюк, О. Ю. Яницька. – 2-е вид. – К. : Професіонал, 2004. – 304 с.

Додаткова

1. Власова, О. І. Педагогічна психологія : навч. посіб. для студентів ВНЗ / О. І. Власова. – К. : Либідь, 2005. – 400 с.
2. Коновалова, В. О. Юридична психологія : підручник / В. О. Коновалова, В. Ю. Шепітько. – К. : Ін Юре, 2005. – 424 с.
3. Кутішенко, В. П. Психологія розвитку та вікова психологія: практикум : [навч. посіб.] / В. П. Кутішенко, С. О. Ставицька. – К. : Каравела, 2009. 448 с.
4. Психологічна служба навчального закладу (з досвіду роботи практичних психологів аграрних ВНЗ) / укладачі: Т. Д. Іщенко, М. П. Хоменко, Т. П. Дудник та ін. – К. : Аграрна освіта, 2016. – 365 с.
5. Психологія адаптації студентів до навчальної діяльності : монографія / М. С. Корольчук, В. М. Корольчук, І. В. Мостова та ін. ; за заг. ред. М. С. Корольчука. – Ужгород : РІК-У, 2017. – 218 с.
6. Психологія вищої школи : підручник / О. І. Власова, В. А. Семиченко, С. Ю. Пашенко, Я. Г. Невідома ; за ред. О. І. Власової. – К. : Київ. ун-т, 2015. – 406 с.
7. Психологія та педагогіка : навч. посіб. / Л. А. Колесніченко, М. В. Артюшина, О. М. Котикова та ін. ; за заг. Ред.. Л. А. Колесніченко. – К. : КНЕУ, 2008. – 408 с.
8. Словник психологічних термінів (з глибинної психології) / укладачі: Б. Г. Херсонський, С. Г. Уварова ; за ред. С. І. Рясенко. – К. : Держсоцслужба, 2006. – 260 с.
9. Янів, В. Нариси до історії української етнопсихології / В. Янів. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К. : Знання, 2006. – 344 с.